

"ENCIKLOPEDIJA JÜGOSLAVIJE"
O HRVATSKOM KNJIŽEVNOM
JEZIKU

U izdanju Jugoslavenskoga leksikografskog zavoda "Miroslav Krleža" izišao je iz tiska i javnosti predstavljen posebni otisak natuknice "Jezik, srpskohrvatski/hrvatskosrpski, hrvatski ili srpski", što su ga za 2. izdanje "Enciklopedije Jugoslavije" napisali Dalibor Brozović i Pavle Ivić, surađujući na njemu na više sastanaka, ali je svaki potpisao svoj dio. Taj tekst traži poseban stručni osvrt, za što treba više vremena, a ja ću ovdje spomenuti samo jednu pojedinost koja je sama po sebi veoma značajna i posebno aktualna. U tekstu se govori o varijantskoj raščlanjenosti hrvatskoga ili srpskoga jezika pa se izrijekom kaže: "Među standardnojezičnim izrazima pojedinih sociokulturnih sredina na hs. govornom području (Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska i Srbija) dva su se (oblika - S. B.) ranije (u toku XIX st.) izgradila kao posebne varijante: *istočna* ili, po pretežnom broju govornika, *srpska*, i *zapadna* ili, po pretežnom broju govornika *hrvatska varijanta*, koja se u književnosti i u svakodnevnom životu često, po tradiciji, naziva i *hrvatski književni jezik*..." (str. 103). Taj je tekst 12. svibnja 1988.

na sastanku u Sarajevu prihvatio skup lingvisti na kojemu su sudjelovali Pavle Ivić iz Beograda, akademik Radoslav Katičić iz Beča, dr. Jovan Jerković, dekan Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, dr. Drago Čupić, direktor Instituta za srpskohrvatski jezik u Beogradu, dr. Milan Šipka, član Instituta za međunacionalne odnose u Sarajevu, dr. Branislav Ostojić, profesor Nastavničkog fakulteta u Nikšiću. Od strane JLZ bili su dr. Igor Gostl (koji je vodio sastanak) i Velimir Visković. Svi su prihvatili predloženi tekst pa su ga prihvatili i navedeni srpski lingvisti, a u tom okviru i naziv hrvatski književni jezik. Pri tome valja imati na umu da je taj okvir i širi jer on obuhvaća i tekst koji je objavljen u 5. knjizi drugoga izdanja Enciklopedije Jugoslavije pod natuknicom HRVATI, II. JEZIK. Tu, među ostalim, piše: "H.(rvati) svoj jezik u čitavoj njegovoj raznolikosti njegovih govora i u svim književnim stilizacijama zovu *hrvatskim*." (Str. 2.) I taj su tekst, uključivši i onaj dio koji donosimo na 4. omotnoj strani, prihvatili navedeni srpski lingvisti pa se to može smatrati velikim korakom naprijed koji će znatno pridonijeti političkom smirenju inače burne jezične problematike.

S. B.